

کودک سلمان بلوچ

۳۲۸

اولین مجله کودک کشور بعد از انقلاب

شماره ۳۲۸ • سال ۴۴ • آذر ماه ۱۴۰۲

• ماهنامه فرهنگی، تربیتی و آموزشی کودکان استان سیستان و بلوچستان

کهن ترین و پیداستر فتہ تہیں
شہر جہان در حدیستان

کشتی گیر کوچکی

دیدار رہبری

دیوان
حافظ

سلام خدای مهربانم!

نیایش

ما کودکان می‌دانیم که تو ما را چه قدر دوست داری و نام
تک تک ما را می‌دانی، مراقب‌مان هستی و به حرف‌هایمان
گوش می‌دهی. خدایا به خاطر همه چیز که به ما دادی،
سپاسگزاریم. به خاطر ذهنی که بتوانیم خوب فکر کنیم. به
خاطر قلبی که بتوانیم مهربان باشیم. به خاطر دانشی که
کمک می‌کند تو را بهتر بشناسیم. خدایا! کمک کن
تا کسی با بچه‌ها نامهربانی نکند. خدایا! کمک کن
تا هیچ کودکی مجبور به کار نشود. خدایا! ما
بچه‌ها را از همه‌ی بدی‌ها و اشتباهات
دور نگاه‌دار. ما می‌خواهیم خوبی‌ها،
دوستی‌ها و مهربانی‌ها را ببینیم.
وقتی روز به پایان می‌رسد و
خورشید می‌رود، همه‌ی ما
با خیال راحت می‌خواهیم
چون تو مراقب ما هستی
و تمام شب چشم از ما
بر نمی‌داری.

ماهنامه فرهنگی، تربیتی
و آموزشی کودکان
استان سیستان و بلوچستان

شماره
۳۲۸

سال ۴۴ ● آذر ماه ۱۴۰۲

دکتر کوچولو	۱۸	حرف های خودمانی	۴
بین و بساز	۲۰	عطر گل محمدی	۵
جدول	۲۱	داستان	۶
دیدار رهبری	۲۲	آیه های مهر	۸
پژوهش	۲۴	دانشمند شو	۹
مشاوره	۲۶	دوست موفق	۱۰
نقاش باشی	۲۸	سرگرمی	۱۲
شعر	۳۰	شعر	۱۳
داستان	۳۱	شهید	۱۴
سفرهای مجله ای	۳۲	شگفتی	۱۶
مسابقه	۳۴	با بچه ها	۱۷

صاحب امتیاز: سازمان بسیج مستضعفین

مدیر مسئول و سردبیر: مرضیه نژاد بندانی

مدیر اجرایی: محمد عباس آبادی

طراح و صفحه آرا: هادی کاظمی، سمیرا سادات شفیعی

تصویر گر روی جلد و پشت جلد: سمیه سادات شفیعی

دبیران تحریریه: فاطمه کندری، اسما حسینی

امور مشترکین و توزیع:

اسماء حسینی

ویراستار:

حمیدرضا میرشکار

همکاران این شماره:

مهدیه زینلی، فرشته بامری، مریم نارویی

تلفن امور همکاران و مخاطبین: ۰۵۴-۳۳۴۵۰۴۵۹

تلفن امور مشترکین: ۰۵۴-۳۳۴۵۰۴۶۰

نشانی دفتر مجله: زاهدان، خیابان امیر کبیر، تقاطع آرش

سایت: www.koodakebalouch.ir

رایانامه: koodak.mkmb@gmail.com

قدرت اراده

سالها پیش با تدبیر حضرت امام خمینی (رحمةالله علیه) انقلاب اسلامی به پیروزی رسید و آنچه که باعث پیروزی انقلاب شد، بسیج همه‌ی مردم بود. حضرت امام خمینی (رحمةالله علیه) آینده‌نگر بود؛ او می‌خواست این وحدت مردم پایدار بماند.

مردم سختی‌های فراوانی برای پیروزی انقلاب کشیده بودند، پس باید چیزی برای حفظ این انقلاب به وجود می‌آمد. پدر مهربان میهن یعنی حضرت امام خمینی (رحمةالله علیه) فرمان تشکیل بسیج را دادند؛ نیروی مردمی که برای حفاظت و نگهداری انقلاب لازم بود بنابراین در ۵ آذر سال ۱۳۵۸ بسیج تشکیل شد که امروزه میلیون‌ها بسیجی در کشور داریم. شما می‌توانید با عضویت در بسیج دانش آموزی راه امام و شهدا را که راه اسلام است، ادامه دهید و رهبر معظم انقلاب، امام خامنه‌ای (منظله‌العالی) را راضی کنید و گوش به فرمان ایشان حافظان کوچک انقلاب باشید. شما دانش آموزان در کنار علم و دانش باید مراقب نقشه‌های دشمنان باشید چرا که دشمن برای دانش آموزان هم نقشه دارد. دشمن از طریق بازی‌های رایانه‌ای خشن و نهادینه کردن سبک زندگی غیر اسلامی که با فرهنگ ما مسلمانان مغایرت دارد و حتی طرح‌هایی که روی لوازم التحریر و لباس‌های شما دانش آموزان عزیز طراحی می‌کند، قصد دارد که این‌ها بین شما عادی سازی شود و شما را از فرهنگ ایرانی-اسلامی‌تان دور کند پس هوشیار و آگاه باشید تا بتوانید بر توطئه‌های دشمن غلبه کنید.

عطر گل
محمدی

پرنیا میر بلوچ زهی

پایه ششم / دبستان دخترانه فرهنگیان شهرستان سیب وسوران

من خطابم به کودکان فلسطین عزیز این است که بزرگ مردان کوچک شماید، شما اسطوره‌های تاریخ‌ساز هستید و این را بدانید که ما کودکان جهان در کنار شما هستیم و جانمان فدای شما باد؛ ما منتظر فرمان رهبر عزیزمان هستیم. رهبر مهربانم از این که مردم فلسطین را حمایت می‌کنید، سپاسگزارم.

یاسر نارویی

پایه پنجم / دبستان امام حسن عسکری نصرت آباد

نمی‌دانم با کدامین کلمات احساسم را بیان کنم، با کدامین کلمات جنایات اسرائیل را توصیف کنم؛ از بی تفاوتی جامعه‌ی جهانی بگویم!!! گریه کن کودک من، بلند گریه کن تا دل بی رحم دشمنان نرم شود. آرام آرام در گوشه‌ای گریه می‌کنم ولی مطمئنم که تو روزی بزرگ خواهی شد و با دستان کوچکت سنگی به طرف آنها پرتاب خواهی کرد و... تا روزی که صلح و عدالت بر این زمین حکمران شود، تو فقط پرتاب کن سنگت را کودک من...

مطمئن باش آن روز فرا می‌رسد فقط با فرمان رهبری...

همه چیز سر جای فودش

صبح زود علی با عجله دنبال جوراباش می گشت ولی نمی توانست اونارو پیدا کنه. با عصبانیت مادرش رو صدا کرد، (مامان... مامان جورابام نیست، کجاست؟) مامان از داخل آشپزخونه داد زد:

جورابات همون جا؛ داخل سبید! ولی اصلا سبید هم پیدا نمیشه، صدای مامان

دوباره بلند شد؛ زود باش مدرسه ات دیر شد بیا صبحانه بخور ولی علی نتوانست جورابشو پیدا کنه، تند تند دنبال کیفش گشت و کتاب ها رو یکی یکی داخل کیفش گذاشت ولی کاربرگ های علومش هم گم شده بود و نمی توانست اونارو پیدا کنه، صدای بوق ماشین بلند شد و علی مجبور شد بدون جوراب و تکالیف و صبحانه بره مدرسه. داخل مدرسه هم، اصلا وضعیتش خوب نبود، ناظم مدرسه به خاطر نامرتب بودن موی سر و ژولیده بودن به علی تذکر داد. معلم هم به خاطر نیاوردن تکالیف از دست علی ناراحت شد و اونو جریمه کرد و از همه بدتر نخوردن صبحانه و جا گذاشتن لقمه باعث گرسنگی شدیدش شد، با وجود اینکه یک مقدار از کیک رضا رو خورد ولی باز هم حسابی احساس گرسنگی می کرد. علی ظهر با بی حوصلگی و ناراحتی اومد خونه و در اتاق بهم ریخته اش رو باز کرد و روی تخت ولو شد و لم داد. مادرش اومد در اتاق بهش گفت: علی چرا اتاقت رو مرتب نمی کنی؟ از این همه بی نظمی خسته نشدی؟ علی با خودش گفت: اتاقت رو مرتب کنم، پس کی برم فوتبال، کی برم برنامه کودک ببینم کی برم ولش کن مامان، بعد به مامان گفت: امروز خیلی خسته شدم، باشه یه روز دیگه. خیلی گرسنه ام غذا چی داریم؟

شربت‌ها روی برگه‌ها و جریمه‌هاش ریخت. علی بلند داد زد: خدایا چیکار کنم الان باید دوباره بنویسم، بیچاره شدم و بعد با ناراحتی از رضا خداحافظی کرد و به رضا گفت: امروز خیلی خوش گذشت ولی اگه با جمع کردن وسایل وقتت رو تلف نمی‌کردی، می‌تونستیم بیشتر با هم خوش بگذرونیم. رضا گفت: ولی اگر من هم وسایلم رو جمع نمی‌کردم، الان مجبور بودم دوباره تکالیف خودمو انجام بدم یا بعد از رفتن تو باید وقت بیشتری برای تمیز کردن اتاقم می‌گذاشتم و الان نمی‌تونستم برنامه مورد علاقه‌ی خودم رو نگاه کنم و اگر همه چیز رو سر جاش نمی‌گذاشتم مجبور بودم از وقتی که تو آمدی فقط دنبال وسایل می‌گشتم زمانی برای بازی برامون نمی‌موند و به ما اصلاً خوش نمی‌گذشت اینجوری برای هر کاری وقت دارم. علی با رضا خداحافظی کرد و در راه به فکر فرو رفت به یاد همه اتفاقاتی که امروز افتاد گفت: بله اگر اتاقش مرتب بود، صبح به همه کارهایش با آرامش می‌رسید معلم و ناظم هم به او تذکر نمی‌دادند و جریمه‌ای برای نوشتن نداشت. به همین خاطر علی وقتی به خانه رسید، اول اتاق خودش را مرتب کرد و سپس تکالیف خود را با حوصله انجام داد.

مامان هنوز چیزی نگفت که صدای تلفن تو اتاق پیچید، مامان بلند شد و گوشی رو جواب داد: رضا دوست علی بود، علی با رضا صحبت کرد و رضا بعد از ناهار علی رو به خونه خودشان دعوت کرد تا با هم تکالیف مدرسه رو انجام بدن و بازی کنن رضا تازه به این محله آمده و از دوستی رضا و علی هنوز چند هفته‌ای نگذشته بود، برای همین علی باخوشحالی قبول کرد و بعد از ناهار، تند تند آماده شد و به خونه‌ی رضا رفت. وقتی وارد اتاق رضا شد، خیلی تعجب کرد همه چیز مرتب بود. تصمیم گرفتن به تکالیف مدرسه برسن، علی تند تند و با بی‌دقتی تکالیف رو حل می‌کرد ولی رضا با دقت تکالیف رو انجام می‌داد. علی حوصله‌اش سر رفت و به رضا گفت: چقدر دقیق حل می‌کنی زود باش به چیزی همین جوری بنویس تمام بشه بریم فوتبال؛ رضا بهش گفت: (نه من دوست ندارم کاری رو دوبار انجام بدم)، بعد از تمام شدن تکالیف رضا کتاب و دفتر خودش رو مرتب جمع کرد و بر اساس برنامه کلاسی داخل کیف مدرسه‌اش گذاشت ولی علی کتاب و تکالیف رو وسط اتاق گذاشت. رضا به علی گفت: بهتر نیست تکالیفت رو داخل کیف بزار که هم مرتب باشه و هم کثیف و خراب نشه؟ علی گفت: نه، وقت طلاست بیا با هم بازی کنیم. علی و رضا اول با جورچین بازی کردن و بعد تصمیم گرفتن با ماشین مسابقه با هم مسابقه بدن. رضا قبل از شروع ماشین بازی، همه جورچین‌ها رو مرتب جمع کرد و سرجاشون قرار داد و علی با عجله گفت: جمع نکن بزار باشه بعداً جمعش می‌کنیم بیا ماشین بازی دیر شد؛ ولی رضا می‌گفت: (دیر همیشه الان جمع کنم بهتره تا بعد که کارمون زیاد بشه). بعد از ماشین بازی تصمیم گرفتن با هم فوتبال بازی کنند. بعد از فوتبال علی برای بردن کتاب و وسایلمش به اتاق رضا اومد، وقتی داشت کتابشو جمع می‌کرد، رضا برای علی شربت خنک آورد. علی که داشت تند تند وسایل خودش رو جمع می‌کرد، دستش به لیوان خورد و

● تصویرگر: معصومه حسین‌زاده

● نویسنده: زهره سرگزی

آیه‌های
مهر

خوش اخلاق باشیم

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم :

أَحَبُّكُمْ إِلَى اللَّهِ أَحْسَنُكُمْ أَخْلَاقًا (مجمع البيان، ج ۱۰ ص ۸۷)

محبوب ترین شما در نزد خدا خوش اخلاق ترین شماست .

بهترین هدیه به دیگران خوش اخلاقی است.

افراد خوش اخلاق در بین دوستانشان عزیز هستند.

خداوند انسان‌های خوش اخلاق را دوست دارد .

فرد خوش اخلاق هرگز با پدر و مادر خویش با صدای بلند صحبت نمی‌کند .

زهرا هراتی

از حرف بد به دور بود

همدیگه رو کنیم شاد

دوستی و خوش بیانی

در همه جای دنیا

دائم باید خوشرو بود

خوبی به هم هدیه داد

با مهر و مهربانی

جهان میشه چه زیبا

چرا وقتی سر نخل را ببریم دیگر رشد نمی کند و می میرد؟

یکی از درخت هایی که میوه اش ارزش زیادی دارد نخل است. اهمیت این درخت به قدری است که واحد شمارش آن نفر است یعنی اگر در نخلستانی هزار درخت خرما باشد، در آمارها می گویند این نخلستان هزار نفر خرما دارد. در مناطق جنوبی ایران برای درخت نخل، احترام خاصی قائل هستند و مثل یک انسان با نخل ها رفتار می کنند. یکی از تفاوت های نخل با درخت های دیگر این است که آن را هرس نمی کنند، چون با هرس کردن درخت خرما، به سر آن درخت آسیب می رسد در واقع هرس کردن نخل با دیگر درختان دیگر متفاوت است؛ در درختان دیگر زمان هرس اصولاً شاخه هایی زنده را هم قطع می کنند اما در نخل فقط چوب های مرده پایین درخت و اصولاً شاخه هایی که در حال خشکیدگی هستند، قطع می کنند. سیستم درخت خرما مثل بدن انسان مدیریت می شود یعنی ماده هایی

در سر نخل به نام (کچ) وجود دارد که مثل مغز انسان فعالیت می کند و زندگی نخل را کنترل می کند. شاید برایتان جالب باشد که اگر در نخلستان سطح آب تا جایی بالا برود که سر نخل زیر آب برود، نخل خفه می شود و می میرد، تنها یک تنه ی خشکیده از آن باقی می ماند.

● سولماز میرزایی

دوست
موفق

کشتی گیر کوچک

یکی از رشته های ورزشی بسیار موفق در استان سیستان و بلوچستان، کشتی فرنگی است. ما در این رشته قهرمانان زیادی به کشور تقدیم کرده ایم. امروز با یکی از این قهرمانان هم سن و سال خودتان گفت و گویی داریم.

خودت را برای خوانندگان مجله معرفی کن.

امیر حسین فیروزی ۱۳ ساله از زابل، که در پایه ششم ابتدایی در دبستان انقلاب مشغول به تحصیل هستم.

چه چیزی باعث شد کشتی را انتخاب کنی؟

به علت علاقه و فیزیک بدنم که متناسب با این رشته می باشد و همچنین تشویق پدر و حمایت ایشان و آشنایی با مربی پیشکسوت کشتی، جناب آقای محمود شیخی.

چند وقته به طور حرفه‌ای کشتی را شروع کرده‌ای؟

یک سال هست که با جدیت برای مسابقات تمرین می‌کنم و به طور حرفه‌ای ادامه می‌دهم.

تا حالا چه مقام‌هایی کسب کرده‌ای؟

- مقام اول کشتی فرنگی یادواره شهید حسینعلی عالی در رده سنی نو نهالان وزن ۸۵ کیلوگرم.
- مقام دوم جام دوستانه شرق کشور را با میزبانی شهرستان بیرجند.

ورزش چه تأثیری در زندگیت دارد؟

بسیار مفرح می‌باشد و برایم خیلی نشاط آور است و هنگام ورزش ذوق و شوق زیادی برای یادگیری فنون دارم.

چه توصیه‌ای به دوستان و هم سن و سال‌های خودت داری؟

توصیه می‌کنم حتما استعداد ورزشی خود را کشف و با جدیت دنبال کنند چرا که در روحیه و جسم شان بسیار تاثیر گذار است.
امیدوارم با حمایت همیشگی پدر و مادر و زحمات مربی ام بتوانم برای شهر، مدرسه و خانواده‌ام افتخار آفرین باشم و مثل حسن یزدانی قهرمان ملی کشور، برای وطنم مدال طلای جهانی را به ارمغان بیاورم.

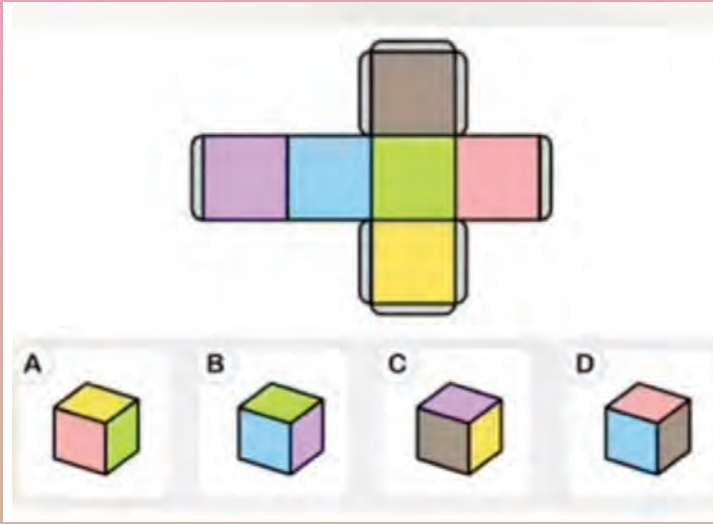
چه برنامه‌ای برای آینده‌ات داری؟

اول می‌خواهم درسم را با جدیت ادامه بدهم و در کنار درس، کشتی را تا بالاترین سطح مسابقات جهانی و المپیک ادامه بدهم تا پرچم کشورم را با افتخار بالا ببرم.

حرف آخر؟

در پایان از همه عزیزانی که برای موفقیت و رسیدن به قهرمانی راهنمایی و کمک کردند، تشکر می‌کنم امیدوارم بتوانم با به دست آوردن مدال‌های خوش‌رنگ زحمات‌شان را جبران کنم.

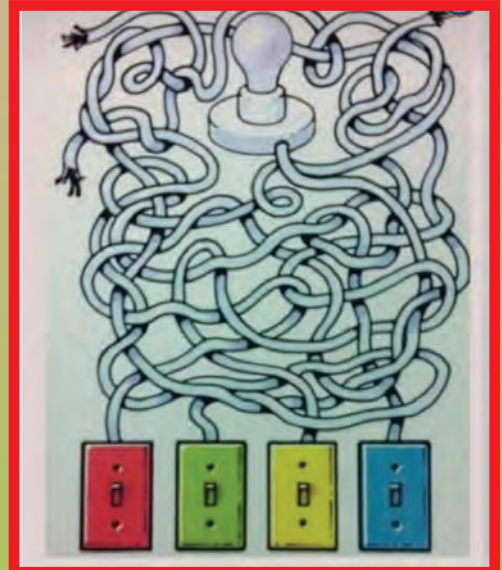
● گزارشگر: اسماء حسینی

پاسخ درست

کدام گزینه

می باشد؟؟؟

با دقت نگاه کنید

کدام کلید لامپ را روشن می کند

اتحاد و همدلی

• نویسنده: علی نوری دلاور

• تصویرگر: هاجره کرد

مامسلمانیم ای یزدانِ پاک
دین ما آمد چو ماه تابناک
شد عطا ما را رسولی بس امین
بهترین مخلوق عالم در زمین

نام او احمد بُود خیرالبشر
دین و دنیا گشته با او پرثمر
ما همه بر دین ایشان استوار
شیعه و سنی به همت پای کار

دست در دست و همیشه پرنشاط
سیستانی و بلوچ و ترک و تات
حول قرآن باهم هستیم و رفیق
یارو یاور دوستانی بس شفیق

پیشه ی ما اتحاد و وحدت است
لطفِ یزدان باعث این رحمت است
جشن می گیریم هر عیدی که هست
اتحاد و همدلی یک پیشه است

از کنارک تا به هیرمند غیور
می شود لبریز از جشن و سرور
شادی و لبخندتان افزون و بیش
هرکسی شادی کند در حد خویش

بوی پدر

حضرت آیت الله خامنه‌ای (مدظله العالی):

« اعتقاد من این است که فرزندان شهدا باید به پدران خود افتخار کنند؛ هم از این جهت که این‌ها نشانه‌های ایثار، فداکاری، سربلندی و افتخار یک ملت‌اند، هم از این جهت که چشمه‌های گشوده و جاری شده‌ی معرفت و شناخت حقیقت‌اند.»
وجود پدر به قدری عزیز است که حتی با دیدن خواب پدر، فرزندش آرامش می‌گیرد و تب و بیماری‌اش خوب می‌شود.

کیان شاهبازی، فرزند شهید جواد شاهبازی می‌گوید: یک شب که تب داشتم و مریض بودم، روی مبل خوابم برد و در خواب دیدم که پارک هستم، پدرم دنبالم آمد، بغلم کرد؛ بوسید و دستش را روی سرم کشید و گفت: پسر! بیا برویم خانه، بعد من و بابا به خانه آمدیم. در خواب بوی پدرم را احساس کردم، وقتی بیدار شدم، تب نداشتم و حالم خوب خوب شده بود. من دلم برای بابا خیلی تنگ شده (واقعاً راست می‌گویند: شهدا زنده‌اند، عکس بابا هم با من حرف می‌زد).

به نظرم ما بچه‌ها با درس خواندن، نماز خواندن، گوش کردن به حرف‌های رهبر و دستورات اسلام می‌توانیم راه شهدا را ادامه دهیم، ما باید مثل شهدا برای سربلندی کشورمان تلاش کنیم و در مقابل دشمن بایستیم.

قصه‌ی زندگی پدرم به طور خلاصه این بود، از زمانی که خودش را شناخت، عضو بسیج بود و خدمت به وطن و رهبر را خیلی دوست داشت؛ پدرم یازدهم دی ماه سال ۱۴۰۰ در کورین به شهادت رسید. آرزوی خدمت داشت و حرف از شهید شدن می‌زد. دلم می‌خواهد به شهدا بگویم ما همیشه راه شما را ادامه می‌دهیم. او برای آرامش و امنیت منطقه، به مأموریتی در کورین رفته بود که توسط اشرار به شهادت رسید. آرزوی پدرم این بود که من و برادرم عرفان، بسیجی شویم و به کشورمان خدمت کنیم.
ما دوست داریم که در کشور امنیت باشد و همه کنار پدرانشان با خوشی زندگی کنند.

زندگی در زیر دریا

شگفتی

در اعماق دریا، دنیای دیگری در جریان است.

موجودات خارق العاده ای با شگفتی های فراوان که حتی بسیاری از آنها هنوز کشف نشده اند.

آیا تا به حال ماهی ها، صدف ها، خرچنگ ها، میگوها و اینگونه جانوران دریایی را دیده‌اید؟

امروز می خواهیم دو موجود خارق العاده را که در اعماق دریا زندگی می کنند، به شما معرفی کنیم.

شکارچی زیرک دریا

شکارچی ماهر و قوی که با پاهایش شکار می کند، سر بزرگ کیسه مانند، چشم‌های درشت و سه قلب دارد؛ دو قلب برای خون رسانی به آبشش‌ها و یک قلب برای بقیه‌ی اعضای بدن؛ نکته‌ی جالب در مورد خون این جانور دریایی، این است که خون بدنش آبی رنگ است و رنگ آبی خون آن به دلیل داشتن پروتئینی است که دارای مس می‌باشد و مثل ما انسان‌ها، در خون‌شان آهن وجود ندارد. خب! به نظر متوجه شدید که در مورد اُختاپوس‌ها حرف می‌زنیم.

دوستان عزیز: یکی از خصوصیات اُختاپوس‌ها این است که به سرعت می‌توانند تغییر رنگ دهند و هم رنگ محیط شوند تا شکارچیان نتوانند آنها را ببینند و شکار کنند. اُختاپوس‌ها، یکی از باهوش‌ترین جانوران دریایی هستند، حس بینایی خوبی دارند اما ناشنوا هستند. اُختاپوس‌ها می‌توانند در بدن خود مرکب تولید کنند و هنگامی که احساس خطر می‌کنند، مرکب‌های درون خود را به بیرون پرتاب کنند تا دید شکارچی مختل شود و فرصت فرار داشته باشند.

زیباترین آبی

او یکی از زیباترین و شگفت‌انگیزترین موجودات درون آب است. این زیبا روی آبی نه مغز دارد و نه قلب و چشم، دهان این موجود چهار گوش است و یکی از خطرناک‌ترین موجودات دنیا به شمار می‌رود، زیرا نیش آن برای انسان کشنده است. بدن این موجود بدون اسکلت است و پوست آن به قدری نازک است که فقط می‌تواند از طریق آن نفس بکشد. این آبزیان مانند کرم‌های شب تاب از خود نور تولید می‌کنند به همین دلیل به آنها (زیست تاب) می‌گویند. فکر می‌کنم تا حالا متوجه شده‌اید که من چه موجودی هستم، بله! درست حدس زدید؛ عروس دریایی ام.

● سولماز میرزایی

دبستان شهید مطهری / شهرستان بنت

دبستان آزادی / سیب و سوران

درب منزل دانش آموزان / سیب و سوران

دبستان ریحانه / شهرستان زهک

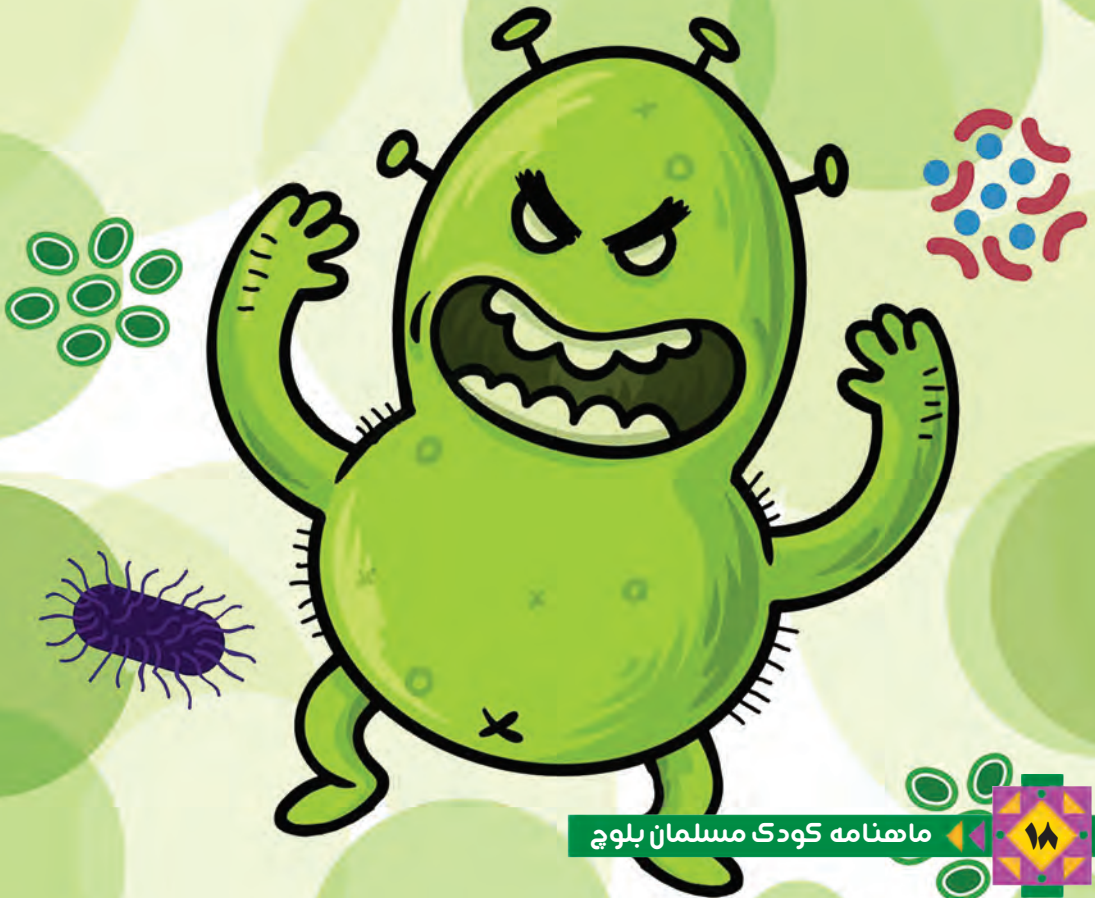
دبستان دکتر صائبی / نیکشهر

دبستان شهید غفران / شهرستان زهک

ذرات بیماری‌زا

با شروع فصل سرما، شیوع بیماری‌های ویروسی نیز بیش‌تر می‌شود. ویروس‌ها ذرات بسیار ریزی هستند که با چشم دیده نمی‌شوند اما می‌توانند باعث بیماری شوند. ویروس‌ها در محیط اطراف ما وجود دارند و می‌توان آن‌ها را در آب، خاک، هوا و تقریباً هر جایی یافت. ویروس‌ها برای این‌که بتوانند انسان را بیمار کنند، ابتدا باید وارد بدن شوند. آن‌ها می‌توانند از طریق دهان، بینی، چشم‌ها، زخم‌های باز و حتی پوست سالم وارد بدن انسان شوند. ویروس‌ها سیستم ایمنی را که از گلبول‌های سفید و پادتن‌ها تشکیل شده، تضعیف می‌کنند و آن‌ها را از بین می‌برند اما اگر نتوانند آن‌ها را از بین ببرند، ما دچار بیماری می‌شویم.

ویروس‌ها انواع مختلفی از بیماری‌های عفونی از جمله سرماخوردگی، آنفولانزا، فلج اطفال، اسهال و استرناخ، آبله‌مرغان و انواع دیگر بیماری‌ها را ایجاد می‌کنند که بعضی از آن‌ها بسیار خفیف و برخی دیگر بسیار خطرناک و حتی کشنده هستند. اکثر بیماری‌های ویروسی با تب، بدن درد، گلودرد، سر درد، آبریزش بینی یا گرفتگی بینی، کاهش حس بویایی و چشایی، ضعف و بی‌حالی همراه هستند. وجود هر کدام از علائم گفته شده می‌تواند بیانگر ابتلای ما به بیماری باشد.

بیماری‌های ویروسی واگیردار هستند یعنی از فرد بیمار به فرد سالم منتقل می‌شوند و آن‌ها را نیز مبتلا می‌کنند. بنابراین لازم است که برای جلوگیری از آلوده شدن دیگران یا خودمان پیشگیری‌های لازم را انجام دهیم.

۱. شستن صحیح دست‌ها با مایع دستشویی به مدت حداقل ۲۰ ثانیه.

۲. استفاده از ماسک.

۳. پوشاندن دهان و بینی با دستمال موقع عطسه.

۴. روبوسی نکردن با افراد دارای علائم بیماری و حفظ فاصله مناسب اجتماعی و مهم‌تر از همه واکسیناسیون در پیشگیری از ابتلا به این بیماری‌ها کمک کننده است.

جالب است بدانید بعضی از بیماری‌های ویروسی مانند: آنفولانزا و هاری بین انسان و حیوانات مشترک هستند پس بهتر است از نزدیک شدن، دست زدن و بازی کردن با حیوانات خودداری کنید.

ممکن است برایتان جای سؤال باشد؛

در صورتی که مبتلا به یک بیماری ویروسی شدید چه کاری باید انجام دهید؟

در صورت ابتلا به هر یک از بیماری‌های ویروسی باید به پزشک مراجعه کنیم و یادمان باشد به هیچ عنوان خودسرانه دارو مصرف نکنیم زیرا بسیاری از داروها عوارض بدی دارند، نه تنها باعث بهبود نمی‌شوند بلکه ممکن است روند بیماری را تشدید کنند.

استراحت کافی، تغذیه مناسب و مصرف مایعات کافی نیز باعث تقویت سیستم ایمنی و بهبود سریع‌تر می‌شود. امیدوارم پس از خواندن این مطلب بتوانید از خود و عزیزان‌تان در برابر این ذرات بیماری‌زا پیش‌تر مراقبت کنید.

● دکتر امیرعباس سلوکی

پین و
بساط

تابلوی سنگی

ابتدا سنگ‌ها را با گواش، مطابق شکل رنگ آمیزی کنید (رنگ زرد، قرمز، سیاه و خاکستری) سپس به مدت یک ساعت کنار بگذارید تا خشک شوند. سنگ‌های رنگ آمیزی شده را مطابق شکل، روی تابلو بچسبانید. سنگ‌های قرمز کوچک را به شکل گل در کنار هم بچسبانید؛ در وسط گلبرگ‌های گل، سنگ‌های ریز زرد را کنار هم بچسبانید. برای ساقه‌ی گل، از یک تکه سیم کوچک سبز رنگ استفاده کنید و از سنگ‌های درشتی که به رنگ‌های زرد و خاکستری رنگ آمیزی کردید، برای درست کردن زنبور مطابق شکل استفاده کنید. در پایان کار، با استفاده از رنگ سیاه و قلموی نازک، دو خط سیاه روی بدن زنبور و همچنین دو نقطه‌ی کوچک به جای چشم‌ها و یک خط منحنی کوچک به جای دهان زنبور بکشید. بچه‌های عزیز! شما می‌توانید از این تابلوی زیبا در اتاق‌تان استفاده کنید.

وسایل مورد نیاز:

- مقوای سفید
- چسب حرارتی
- گواش
- سنگ در سایزهای کوچک
- قلمو
- یک تکه سیم نازک و کوچک

عالیه سجادی

ماهنامه کودک مسلمان بلوچ

شرح در متن کودک

جدول

غذای خرگوش! نتیجه تلاش دانش آموز				سر بی مو	
				زیرا	
				امام دوم	
محصول کار	صبحانه ای لذیذ				
دوربین	ورزشی رزمی				
			پزشک اتاق عمل		
			خواب سبک		
			ذکاوت		مخفف آنچه
			مابع و جامد بیست		طلا
		پاره کردن		جاده خون	
		داداش		نابودی	
					ضد سایه
	ضد «خیر»				محتوای نوشته
			تزیین روی پلو		
			سفر پرندگان		
		کمانگیر حماسی			همان هاگ
		نه به عربی			است
				فرزند	
				ابزار فنی	

سید محمد ستارزاده

ماهنامه کودک مسلمان بلوچ

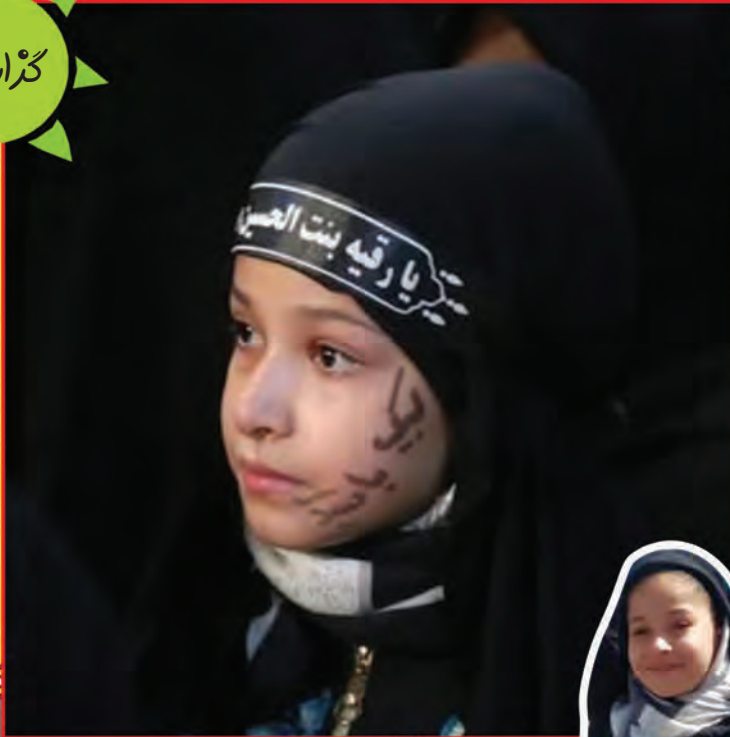

بچه‌ها جدول را حل کنید و از طریق
سایت: www.koodakebalouch.ir
پیام رسان ایتا ۰۹۰۲۳۲۶۰۵۲۰ برای ما ارسال کنید
و به ده نفر اول جایزه داده می‌شود.

بعضی های شیبین فادیا در حضور با رهبر انقلاب

گذارش

دیدار بارهبر در بیستم شهریورماه سال ۱۴۰۲
لحظه‌های زیبا و موندگاری رو برای مردم
سیستان و بلوچستان به خصوص کودکان
خلق کرد.

فادیا یکی از کودکانیه که در این دیدار
شیرین و فراموش نشدنی حضور داشته.

خودت رو معرفی کن عزیزم؟

فادیا تاتاری هستم، یازده ساله

کلاس پنجم و ساکن زاهدان

از دیدارت بارهبر برایمان بگو؟

خیلی خوشحال بودم.

می‌خواستم زودتر به تهران برسم و رهبر رو بینم ولی باورم نمی‌شد به دیدار رهبر می‌روم.

زیباترین و یادنشین‌ترین حرفی که رهبر فرمودند: از نظرت چی بود؟

رهبر فرمودند: باید مراقب باشیم راه را خطا نرویم، اشتباه نکنیم و حق را از باطل تشخیص دهیم.

وقتی که رهبر انقلاب از دوران تبعید در ایرانشهر، خاطرات شیرین با علمای اهل سنت و مردم

خونگرم سیستان و بلوچستان فرمودند: این مناطق در همه‌ی حوادث از جمله مبارزه با منافقین

و تروریست‌ها، دفاع مقدس، برقراری امنیت و ایجاد وحدت، شهدای گرانقدری اعم از شیعه و

سنی تقدیم اسلام کرده‌اند که این واقعیت شناسنامه درخشان این استان است.

من به خودم که یک کودک سیستانی و بلوچستانی هستم، افتخار کردم.

و حرف آخرتون؟

طبق فرمایشات رهبر عزیزمون باید حواسمون جمع باشه

و دچار غفلت نشویم.

● گزارشگر: محدثه قزلسفلو

خودت پڑھش کن!

اگر می‌خواهیم فردی قدرتمند و با عزت باشیم، باید بتوانیم شیوه‌های پژوهش و تحقیق را فرا بگیریم و مهارت‌های حقیقت‌یابی را در خود تقویت کنیم.

تحقیق و پژوهش قدری با هم متفاوت هستند.

در تحقیق تلاش می‌کنیم تا اطلاعات خودمان را از موضوع مورد نظر بیشتر کنیم اما در پژوهش یک گام جلوتر می‌رویم؛ به طوری که نتایج پژوهش به عنوان راهکار مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در روش تحقیق یا پژوهش، معلم سر کلاس با دانش‌آموزان صحبت می‌کند و یک موضوع را برای تحقیق و پژوهش به دانش‌آموزان پیشنهاد می‌دهد.

وارد مراحل تحقیق یا پژوهش می‌شویم؛ ابتدا انتخاب موضوع، هدف و تاریخ تحویل مشخص می‌شود پس از آن برداشت خود از این موضوع یا فرضیه را روی کاغذ می‌نویسیم. در مرحله‌ی بعد به سراغ مدارک شواهد و منابع موجود برای بررسی موضوع می‌رویم، از افراد گرفته تا کتاب‌ها و اسناد؛ یادمان نرود کتاب‌ها بهترین اطلاعات را در اختیار ما قرار می‌دهند. با مطالعه‌ی کتابها، اطلاعات مورد نیاز و مرتبط با موضوع را یادداشت می‌کنیم، حالا به مهم‌ترین مرحله‌ی پژوهش یعنی بررسی و تفسیر و نتیجه‌گیری اطلاعات جمع‌آوری شده رسیده‌ایم. با مطالعه‌ی یادداشت‌هایمان، کار نتیجه‌گیری را انجام می‌دهیم.

اکنون کارمان به اتمام رسیده و پیش‌نویس پژوهش‌مان را که شامل مقدمه یا تاریخچه‌ی مختصری از موضوع پژوهش، نتیجه‌گیری و پیشنهادها می‌شود را آماده می‌کنیم. دوستان حالا متوجه شدید که حقیقت را نمی‌توان خریداری کرد و هیچ راهی برای گرفتن حقیقت از دیگران نیست چرا که حقیقت قابل انتقال نیست؛ تو باید خودت حقیقت را کشف کنی.

● مریم امین افشار

شاد باشیم تا موفق باشیم

بچه ها شادی یکی از حس های خوبی است که مطمئن هستیم همه ی شما آن را تجربه کرده اید.

شادی حس خوشحالی و آرامش را در شما ایجاد می کند و انرژی شما را بالا می برد. کسی که شاد و پرانرژی است، اعتماد به نفس بالاتری دارد و بهتر می تواند کارهایش را انجام دهد و در درس خواندن نیز موفق تر است. در واقع می توان گفت شادی یک انگیزه قوی و نیرومند برای انجام کارهاست. ما نباید منتظر باشیم تا شرایط خاصی پیش بیاید که شاد شویم، باید خودمان موقعیت های شادی را ایجاد کنیم. راه های زیادی برای شاد بودن وجود دارد که به چند تا از آن ها به طور مختصر اشاره می کنیم.

- ۱_ بازی های دسته جمعی و پرتحرک
- ۲_ در کنار خانواده بودن، صحبت کردن با پدر و مادر، در آغوش گرفتن پدر و مادر
- ۳_ گردش رفتن با خانواده
- ۴_ خوب درس خواندن و موفقیت در امتحانات هم یکی از دلایل شادی در دوران کودکی است.
- ۵_ یاد گرفتن هنرهای جدید
- ۶_ خواندن کتاب داستان
- ۷_ خوب غذا خوردن و مراقبت از سلامتی
- ۸_ ورزش کردن
- ۹_ ارتباط با خدا، نماز خواندن، دعا و نیایش
- ۱۰_ حفظ کردن شعر و شعر خواندن
- ۱۱_ کمک کردن به دیگران نیز به دلیل حس خوبی که در ما ایجاد می کند باعث شاد شدن و خوشحالی می شود.
- ۱۲_ رعایت بهداشت و پاکیزگی نیز باعث می شود تا حس بهتری نسبت به خودتان داشته باشید و دلیلی برای شادی شما می شود.

۱۳_ منظم باشید، رعایت نظم، به موقع انجام دادن کارها مثل نوشتن تکالیف، مرور درس‌ها و مسئولیت‌هایی که دارید باعث می‌شود تا دچار استرس نشوید چون کارهایتان را در وقت خودش انجام داده‌اید؛ همین آرامش و نداشتن استرس یکی از راه‌های داشتن شادی است.

۱۴_ معاشرت با اقوام که در دین اسلام هم خیلی به آن سفارش شده، شادی را به شما هدیه می‌دهد.

۱۵_ شوخ طبعی، لبخند زدن و مثبت اندیش بودن به شما کمک می‌کند تا شادتر شوید و با انرژی بیشتری به زندگی و کارهایتان برسید.

• الهام صانعی

ماجده نارویی
کلاس ششم / مدرسه شهید بهشتی / نصرت آباد

یاسمین کریمی
کلاس سوم / مدرسه شاهد / مرضیه عذاباشی / زابل

سنا توتارهی
کلاس ششم / دبستان ابن سینا گرافه / نصرت آباد

فاطمیا بلوچی
کلاس سوم / مدرسه ام کلثوم / نیکشهر

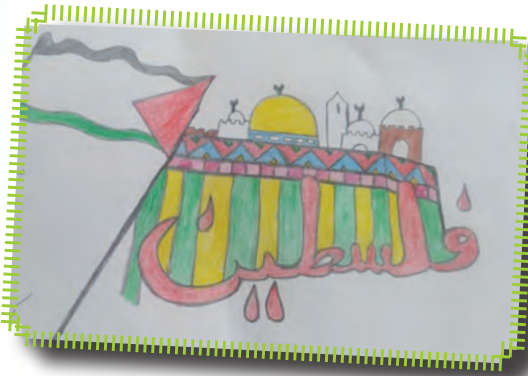
محمد متین جباری
کلاس دوم / مدرسه رستگاران / خاش

یرحہ امیری نیا

کلاس اول / مدرسہ رضویہ / نیکشہر

سونیا پیر ناروئی

کلاس سوم / مدرسہ ابن سینا / نصرت آباد

ایلینز ہرا رحیم پور

کلاس اول / مدرسہ شایستگان / زابل

زینب پور مند

کلاس ششم / مدرسہ عفت سرسورہ / سیب و سوران

بارون

شعر

قطره قطره می باره
دشت و دمن چه شاده
گلها با هم می خندن

● ناهید دادرس

همه با هم یک صدا
دستابه سمت بالا
بگین خدا خداجون

تو رحمتی برامون
اگه زمین خیس بشه
دونه ها سرسبز میشه
دنیا چه رنگین میشه
بابودنت همیشه

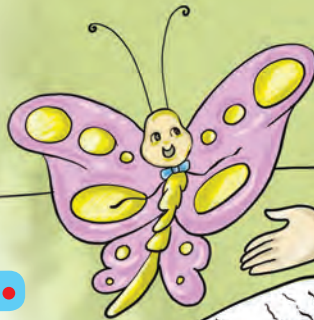
چه شور و حالی دارن
بچه ها شادی کنون
میرن به زیر بارون

ماهنامه کودک مسلمان بلوچ

پروانه‌ی صوتی

سعید دهنوی

دیگر به بودن پروانه صوتی سخنگو عادت کرده‌ام. امروز خیلی دلم برایش تنگ شده و دوست داشتم می‌آمد و با هم حرف می‌زدیم. امروز حالم زیاد خوب نیست، قسمت بالای فک راستم خیلی درد می‌کند احتمالاً به خاطر دندان‌هایم است، شاید هم سردرد دارم، نمی‌دانم ولی هر چه که هست من را کلافه کرده است. زل زده‌ام به پنجره که یک دفعه پروانه‌ی قشنگم را دیدم؛ فوری پنجره را باز کردم و منتظر شنیدن صدای قشنگ پروانه‌ی سخنگو شدم که ناگهان صدای وز وزی به گوشم رسید. یعنی چه؟! مگر زنبور است؟ اصلاً صدای پروانه را نمی‌شنیدم، وقتی لب‌هایم تکان می‌خورد من هیچ صدایی به جز وز وز نمی‌شنیدم. با صدای بلند به پروانه گفتم: اصلاً صدایت نمی‌آید. پروانه هم متوجه ماجرا شده بود، بال زد و وارد اتاق شد و نشست کنار دفتر مشقم یک خودکار برداشت و شروع به نوشتن کرد. درسا خانم! من می‌دونم مشکل از کجاست؟ از همه‌ی ماجرا خبر دارم، گوش‌هایت... گوش‌هایت آسیب دیدند، علت درد صورتت و شنیدن صدای وز وز هم به همین خاطر است، این یک بیماری شنوایی است؛ باورم نمی‌شد چه قدر بد! باید چکار کنم؟ وقتی هنگام کار با گوشی، مدام هندزفری به گوشت می‌زنی و صدایش را بلند می‌کنی، نتیجه‌اش همین می‌شود. تازه فهمیدم مشکل از کجاست؟ چکار کنم پروانه جان؟ مراقب باش فقط از هندزفری شخصی خودت آن هم برای مدتی کوتاه و با صدای کم استفاده کن. الان هم هیچ راهی جز رفتن به پزشک نداری. برو ان شاءالله خوب که شدی و مشکل شنوایی ات بر طرف شد، کلی برایت حرف دارم.

کهن‌ترین و پیشرفته‌ترین شهر جهان در سیستان

در این بخش از مجله قرار است شما را با بناهای تاریخی و باستانی استان سیستان و بلوچستان و تاریخ کهن این منطقه پر رمز و راز آشنا کنیم. حالا بیایید با دو عروسک زیبا که شخصیت اصلی این داستان هستند، آشنا شوید. نام یکی هامون، همان کسی که لباس مردان غیور سیستانی را بر تن دارد و خواهرش اوشیدا، همان کسی که لباس خانم‌های سیستانی را با آن نقش و نگار زیبا پوشیده است که نشان می‌دهد استان سیستان و بلوچستان هنرمندان زیادی تربیت کرده است. هامون و اوشیدا علاقه زیادی به میراث فرهنگی و حفاظت از آن دارند. آن‌ها دوست دارند ایرانگردی را از استان محل زندگی شان شروع کنند و قرار است در اولین سفر خود به بازدید از میراث جهانی شهر باستانی سوخته بروند.

آنها امروز به شهرستان هامون در شمال استان سیستان و بلوچستان آمده‌اند تا با یکی از تمدن‌های کهن جهان که خیلی آوازه و شهرت دارد آشنا شوند.

پس خوب حواستان را جمع کنید و همسفر آن‌ها در شهرستان زیبای هامون که در منطقه سیستان زیبا قرار دارد، باشید. راهنما می‌گوید: همان‌طور که می‌دانید شهر سوخته در نزدیکی شهر هامون قرار دارد. این شهر حدود پنج هزار سال از عمرش می‌گذرد و قدمتش به دوره‌ی پیش از تاریخ برمی‌گردد. خب بچه‌ها، در خدمت سؤالات خودتان را پرسید :

هامون از راهنمای شهر سوخته پرسید دوره‌ی پیش از تاریخ چه دوره‌ای است؟

راهنمای شهر سوخته گفت: دوره پیش از تاریخ به دوره‌ای گفته می‌شود که هنوز انسان خط را ابداع نکرده بود و نمی‌توانست دست نوشته‌ای را بخواند و یا بنویسد. هامون از راهنمای شهر سوخته بخاطر جواب دادن به سؤالاتش تشکر کرده اما اوشیدا خواهر هامون از راهنمای شهر سوخته سؤال جالبی پرسید:

تا به حال چه اشیای تاریخی و باارزشی از این شهر باستانی کشف شده است؟

راهنمای شهر سوخته جواب داد: در شهر سوخته باستان‌شناسان مشغول کاوش و بیرون آوردن اشیای باستانی از دل خاک هستند که پس از کشف، آن‌ها را سریع برای حفاظت به موزه منتقل می‌کنند تا در آن‌جا مردم از آن‌ها بازدید و به داشته‌های فرهنگی‌شان افتخار کنند و تاکنون از اشیای با ارزش تاریخی که در این شهر باستانی کشف شده می‌توان به اولین جام انیمیشن دنیا (نقش بز)، اولین خط کش دنیا، اولین تخته بازی دنیا، اولین عمل مجسمه دنیا، اولین چشم مصنوعی دنیا که متعلق به زنی حدوداً ۳۰ ساله، اولین شبکه لوله کشی آب و دفع فاضلاب دنیا و هزاران شیء باستانی ارزشمند دیگری که در موزه‌های مختلف کشور نگهداری می‌شود، اشاره کرد. راهنمای شهر سوخته به هامون و اوشیدا گفت: اگر می‌خواهید این اشیای ارزشمند و گرانبها را از نزدیک ببینید، باید به موزه‌ی ملی ایران در تهران، موزه‌ی منطقه‌ای جنوب شرق در زاهدان، موزه شهر جهانی سوخته و موزه‌ی مردم‌شناسی شهر زابل بروید و در آنجا بیشتر با تاریخچه شهر باستانی سوخته آشنا شوید. بچه‌ها تا یادم نرفته‌ی چیز دیگه هم بگم که شهر باستانی سوخته در سال ۱۳۹۳ در فهرست میراث جهانی یونسکو ثبت شد. این شهر لقب کهن‌ترین و پیشرفته‌ترین شهر جهان را نیز دارد. بچه‌ها من و خواهرم اوشیدا محل تولد ما سیستان بزرگ و کهن است. یک نکته‌ی جالب آیا می‌دانستید اگر باستان‌شناسان بخواهند کل شهر سوخته را کاوش کنند، حداقل ۱۰۰ سال طول می‌کشد. حتماً به استان سیستان و بلوچستان که مردمش مهربان و مهمان‌نواز هستند، سفر کنید و از بناهای تاریخی آن دیدن نمایید.

● نویسنده: امین صادقی پور

● تصویرگر: هاجر کرد

مسابقه

آهای خبر خبر جایزه داریم جایزه

مجله را با دقت بخون، به سوالاتی که مطرح شده جواب بده و جایزه بگیر.
با شماره تلفن: ۰۴۵۹۰۴۵۳۳۴۵ تماس بگیر و در مسابقه ما شرکت کن.

۱. ویروس ها از چه طریقی وارد بدن می شوند؟
۲. چرا خون بدن اختاپوس ها آبی رنگ است؟
۳. آبی که قلب، مغز، چشم ندارد چه نام دارد؟
۴. کدام یک از شهرهای استان مان ثبت میراث جهانی یونسکو شده است؟

بچه ها آثار خود را از طریق سایت:

و www.koodakebalouch.ir

پیام رسان اینتا ۰۹۰۲۳۲۶۰۵۲۰

برای ما ارسال کنید تا در مجله
چاپ شود.

از خرید وسایل غیر ضروری خودداری کنیم.

تصویر سازان پارسا فرهنگ

دوستان ما آن که قدرت خرید لوازم التحریر ندارند را فراموش نکنیم.

